

Lublin, 16 lutego 2026 r.

dr hab. Sławomir Patyra, prof. Uczelni

Katedra Prawa Konstytucyjnego

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Recenzja

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne

Panu doktorowi Wojciechowi Kwiatkowskiemu

1. Uwagi wstępne

Uchwałą nr 1/2025/2026 Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 4 listopada 2025r. zostałem powołany w charakterze recenzenta do składu Komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu doktorowi Wojciechowi Kwiatkowskiemu w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. W wykonaniu obowiązków wynikających z przywołanej Uchwały, przedkładałem recenzję dorobku naukowego i aktywności naukowej Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego.

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.) [dalej jako: Ustawa], stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych,

które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Na wstępie stwierdzam, że Pan dr Wojciech Kwiatkowski uzyskał stopień doktora w zakresie nauk prawnych w 2011 r. w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego na podstawie rozprawy pt. „*System Rezerwy federalnej a Europejski Bank Centralny. Amerykański i europejski model funkcjonowania władzy monetarnej w krajowym systemie instytucjonalnym*” (promotor: prof. Artur Nowak-Far), co stanowi spełnienie wymogu, określonego w art. 219 ust. 1 pkt 1 Ustawy.

2. Ocena dorobku naukowego i aktywności naukowej Habilitanta

2.1. Ocena monografii, pt. *Geneza i praktyka konstytucyjnej instytucji przysięgłych w amerykańskim procesie cywilnym*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, ss. 387

Jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy Habilitant wskazał monografię pt. „*Geneza i praktyka instytucji przysięgłych w amerykańskim procesie cywilnym*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, ss. 387 (ISBN 978-83-8281-519-1).

Wybór tematu rozprawy zasługuje na pozytywną ocenę, szczególnie z uwagi na jego walory poznawcze. Specyfika amerykańskiego procesu cywilnego i roli, jaką odgrywa w nim instytucja ławy przysięgłych, niewątpliwie stanowi interesujący problem badawczy, niezależnie od tego, że rozwiązania normatywne ukształtowane w systemie *common law*, jak również płynące z nich doświadczenia praktyczne niejako z natury charakteryzują ograniczone możliwości aplikacyjne do systemu prawa kontynentalnego. Jako konstytucjonalista czuję się w obowiązku zauważyć, że co prawda rozprawa odnosi się do konstytucyjnej instytucji

przysięgłych, jednak zasadniczo koncentruje się na aspektach procesualnych, związanych z umiejscowieniem przysięgłych i ławy w amerykańskim procesie cywilnym, z elementami nawiązującymi do ich ustrojowej roli, szczególnie w zakresie dotyczącym organizacji sądownictwa w USA oraz aksjologii prawa do sądu i gwarancji uczciwego procesu (*fair trail*). Abstrahując od pozostałych determinantów oceny przedmiotowego dzieła, standardowo uwzględnianych w odniesieniu do rozpraw habilitacyjnych, w warstwie *stricte* merytorycznej zwrócę zatem szczególną uwagę na te właśnie elementy rozprawy Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego.

Na wstępie należy zauważyć, że we Wprowadzeniu do rozprawy Autor podniósł, że monografia, wskazana jako osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, jest kontynuacją jego prac badawczych poświęconych instytucji ławy przysięgłych (s. 17), której pierwszym efektem była monografia pt. *Geneza i praktyka instytucji przysięgłych w amerykańskim postępowaniu karnym* (Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2021, ss. 308). Habilitant zaznaczył jednak, że mimo pewnych podobieństw pomiędzy instytucjami przysięgłych w procesie karnym i cywilnym, status tych instytucji charakteryzują fundamentalne różnice (s. 18) co - w intencji Autora - nadaje przedstawionej do oceny publikacji habilitacyjnej niezbędny walor nowości naukowej.

We Wprowadzeniu do rozprawy Habilitant sformułował następujące cele badawcze:

- a) przedstawienie problematyki procesu cywilnego przy udziale ławy w USA (s. 18);
- b) przedstawienie kluczowych problemów, jakie pojawiły się w procesie redagowania i uchwalania VII Noweli do Konstytucji oraz wyjaśnienie poszczególnych jej postanowień (s. 19);
- c) wskazanie miejsca, jakie w obecnym pełnym procesie cywilnym zajmuje sędzia (s. 18).

Nie przesądzając *ex ante* oceny naukowej wartości recenzowanej rozprawy należy wskazać, że sposób sformułowania dwóch pierwszych celów sugeruje opisowy charakter opracowania, co jest dopuszczalne w dysertacjach doktorskich, ale nie powinno stanowić wiodącej formuły rozprawy habilitacyjnej. Trzeci z celów - nie antycypując oceny stopnia jego realizacji - spełnia standard wymagany względem rozpraw habilitacyjnych, zawiera bowiem zapowiedź sformułowania tezy badawczej, opartej na analizie poszczególnych determinantów kształtujących status sędziego.

Wyszczególnione przez Habilitanta metody badawcze (s. 19-20) nie budzą istotnych zastrzeżeń. Specyfika pracy przesądza o wiodącym znaczeniu metody formalno-dogmatycznej,

ze znaczącym, komplementarnym wykorzystaniem metody historycznej, w szczególności w obszarze analiz poświęconych genezie i ewolucji instytucji ławy przysięgłych w amerykańskich doświadczeniach ustrojowych. Zasadnie jawią się również elementy metody komparatystycznej, zastosowanej wyłącznie w kontekście związków amerykańskiej kultury prawnej z kulturą angielską i brytyjską.

Habilitant zdefiniował ponadto dwa problemy badawcze rozprawy. Pierwszym z nich było określenie miejsca instytucji ławy przysięgłych w sprawach cywilnych w systemie polityczno-prawnym (s. 13). Drugi problem dotyczy roli ławy przysięgłych w ramach obecnej regulacji pełnego procesu cywilnego w prawie amerykańskim (s. 14). Pierwszy problem ewidentnie sytuuje się w obszarze badań ustrojowych. Drugi odnosi się *stricto* do sfery procesualnej, związanej ze specyfiką postępowania cywilnego.

Recenzowana rozprawa habilitacyjna składa się z czterech rozdziałów, poprzedzonych Wprowadzeniem i zwieńczonych zakończeniem w formie Konkluzji.

Rozdział pierwszy ma charakter historyczno-ustrojowy i poświęcony jest genezie instytucji ławy przysięgłych w sprawach cywilnych w USA. W pierwszej części (s. 30-65) Habilitant przedstawia rys historyczny instytucji, w dużej mierze bazując na ustaleniach poczynionych w monografii jego autorstwa pt. *Geneza i praktyka instytucji przysięgłych w amerykańskim postępowaniu karnym* (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2021). Z punktu widzenia ustrojowego statusu przysięgłych i ławy, ważnymi wątkami tego fragmentu opracowania są nawiązania do procesu Bushela (s. 43-44), a także obszerny *passus* poświęcony znaczeniu i roli ławy przysięgłych w procesie kształtowania się niepodległości Stanów Zjednoczonych (s. 50 – 57). Na pozytywną ocenę zasługują rozważania Autora dotyczące kontrowersji towarzyszących przyjęciu VII Noweli (Poprawki) do Konstytucji USA oraz trudnościom interpretacyjnym, które pojawiły się w pierwszych dekadach funkcjonowania instytucji ławy, zilustrowanym przez Habilitanta przywołaniem szeregu opinii przedstawicieli amerykańskiej doktryny prawa. Poza analizą treści VII Noweli do Konstytucji oraz charakterystyką kompetencji ławy, w tej części opracowania Habilitant formułuje liczne uwagi krytyczne wobec niedostatków regulacji konstytucyjnej odnośnie do statusu ławy, m. in. w kwestiach tak istotnych, jak procedura doboru składu ławy przysięgłych i sposób ustalania werdyktu (s. 82 – 103). Pod kątem ustaleń badawczych odnoszących się do charakterystyki konstytucyjnego znaczenia ławy rozważania te - w mojej ocenie - mają istotną wartość naukową. Tym bardziej szkoda, że nie zostały przez Habilitanta zrekapitulowane w ramach syntezy wątków poruszonych w tym rozdziale. Mając na względzie stopień skomplikowania

omawianej przez Autora materii oraz specyfikę kultury prawnej, w której instytucja ta jest osadzona, podsumowanie wskazanych kwestii wzmocniłoby percepcję „europejskiego” czytelnika tego rozdziału.

Rozdział drugi koncentruje się na charakterystyce czynności proceduralnych poprzedzających rozprawę z udziałem ławy przysięgłych, zatem na zagadnieniach wykraczających poza tematykę pracy w ścisłym znaczeniu. Co prawda, w części wprowadzającej do tego rozdziału Habilitant wyjaśnia potrzebę omówienia wskazanych kwestii (s. 105- 106), niemniej jednak rozważania te prowadzone są zbyt szeroko, ze szkodą dla kwestii istotnych dla rozprawy, takich jak znaczenie właściwości miejscowej sądu dla obsadzenia składu ławy, które to zagadnienie omówione zostało nieco zdawkowo (s. 113). Zbyt obszernie (s. 118 – 132) potraktowane zostały wątki poświęcone wymianie przez strony pism procesowych oraz przygotowaniu stron do procesu, które - choć istotne z punktu widzenia samego procesu – sytuują się poza nurtem rozważań poświęconych miejscu i roli ławy w tym postępowaniu. Na pozytywną ocenę zasługują rozważania Habilitanta dotyczące złożonego charakteru kompletowania ławy, w szczególności w kontekście standardu bezstronności przysięgłych, jawności procedury ich doboru pod kątem konkretnej sprawy. Interesująco prezentują się ponadto uwagi z pogranicza prawa, socjologii i psychologii, związane z profilowaniem przysięgłych przez strony procesu, a w istocie ich pełnomocników. Tym samym, Habilitant porusza istotny problem manipulowania procedurą kreacji ławy, nie znany szerzej polskiemu odbiorcy, nie licząc dzieł literatury lub kinematografii amerykańskiej, w szczególności słynnego *bon motu*: „trials are too important to be left up to juries (procesy sądowe to zbyt poważna sprawa, aby pozostawiać je rozstrzygnięciom przysięgłych)”, wypowiedzianego przez postać bezwzględniego prawnika Rankina Fitcha w filmie „Runaway Jury” (reż. G. Fleder, USA, 2003), stanowiącym ekranizację prozy J. Grishama pod tym samym tytułem (1996).

Rozdział trzeci (*Przebieg rozprawy sądowej*) poświęcony jest analizie poszczególnych elementów rozprawy z uwzględnieniem udziału ławy przysięgłych. Odnośnie do wiodącej tematyki rozprawy, Autor trafnie eksponuje znaczenie przedprocesowych instrukcji sędziego, jasko gwarancji poprawności formalnej i rzetelności procesu sądowego (s. 186 – 204), zaś w końcowej części zasadnie sporo miejsca poświęca instrukcjom poprzedzającym naradę ławy (s. 249 – 254). Obszerne rozważania Habilitanta na ten temat pozostawiają jednak pewien niedosyt. W szczególności brakuje w nich podjęcia próby ustalenia czy, a jeśli tak, to w jakim zakresie instrukcje sędziego ograniczają swobodę ławy odnośnie do oceny sprawy i rzutują nie tyle na poprawność jej działań, ile na kierunek i treść rozstrzygnięcia. Kwestia ta wprost odnosi

się do problemu bezstronności ławy, wpisując się w problematykę rozprawy znacząco bardziej niż obszerny fragment poświęcony wstępnym oświadczeniom stron (s. 204 – 230).

W rozdziale czwartym (*Deliberacje i werdykt ławy przysięgłych*) Habilitant obszernie referuje końcową fazę procesu oraz zagadnienia postępowania poprocesowego (s. 259 – 349). Jest to kluczowy fragment rozprawy z punktu widzenia miejsca i roli ławy przysięgłych w wymiarze sprawiedliwości. Autor odnosi się w nim do zasad deliberacji i mechanizmów dochodzenia do werdyktu nie tylko w wymiarze *stricte* procesowym, ale również aksjologicznym, obejmującym m. in. sprawiedliwe ustalanie faktów w sprawie, a także interesujący wątek nullifikacji prawa przez ławę, postrzegany przez Habilitanta jako środek „obywatelskiej” kontroli konstytucyjności prawa (s. 315 i n.). W tym kontekście, jako nadmiernie rozbudowany jawi się z kolei fragment poświęcony problematyce odszkodowań, luźno związany z zasadniczym nurtem rozważań, wynikającym z tematyki rozdziału (s. 279 – 310).

Ostatni fragment rozprawy (*Konkluzje*) ma - w pewnym sensie – dwoisty charakter. Część pierwsza (s. 350-354), znacznie bardziej interesująca, stoi pod znakiem solidnie dokonanej syntezy ewolucji, roli i zasad funkcjonowania ławy, wpisanych w proces ewolucji prawa i ustroju USA. Część druga (s. 355 – 357), słabsza z punktu widzenia naukowego znaczenia dzieła, sprowadza się raczej do streszczenia głównych wątków poruszonych w rozdziałach rozprawy.

Rekapitulując wszystkie uwagi odnoszące się do recenzowanego opracowania, stwierdzam, że zarówno jego część analityczna jak i wnioskowa zasługują na pozytywną ocenę. Autor zrealizował wyznaczony cel badawczy, przeprowadzając poprawną analizę miejsca i roli instytucji kulturowo obcej polskiej jurysprudencji, dotychczas nie opisaną w polskiej literaturze prawniczej, co w obszarze nauki prawa może być uznane za wartość dodaną. Niewątpliwie, opracowaniu Habilitanta można zarzucić brak konsekwencji w ścisłym utrzymywaniu się w głównym nurcie rozważań wyznaczonych tematem pracy. Skutkuje to ujęciem w pracy w sposób nadmiernie rozwinięty zagadnień poświęconych ogólnemu procesowi cywilnemu, w istocie „wpadkowych” z punktu widzenia roli i miejsca ławy przysięgłych. W mojej ocenie, mankament ten nie ma wiodącego znaczenia dla końcowej oceny rozprawy. Z punktu widzenia finalnej oceny dzieła, jako osiągnięcia naukowego w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy, większą wagę należy przypisać zaletom opracowania, do których – oprócz przywołanych już elementów – zaliczyć można również rzetelne wykorzystanie

dorobku amerykańskiej doktryny prawa (ponad 200 publikacji) oraz orzecznictwa (ponad 450 judykatów).

Reasumując powyższe ustalenia stwierdzam, że monografia pt. *Geneza i praktyka konstytucyjnej instytucji przysięgłych w amerykańskim procesie cywilnym*, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, autorstwa Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego jest dziełem spełniającym wymóg określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy.

2.2. Ocena pozostałego dorobku naukowego Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego

Z wykazu ujętego w załączniku nr 4 do wniosku Habilitanta o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wynika, że dorobek doktora Wojciecha Kwiatkowskiego obejmuje 44 prace naukowe, spośród których 42 przygotowane zostały samodzielnie po uzyskaniu stopnia doktora. Zarówno szczegółowa analiza wykazu dorobku Habilitanta, jak i lektura dołączonych do wniosku publikacji wskazuje jednak, że w rzeczywistości dorobek ten jest mniejszy. W wykazie rozdziałów w monografiach znalazło się bowiem 7 pozycji, których konstrukcja i treść są tożsame z innymi publikacjami Autora:

- *Canada, W: Parental Authority. Cross-Disciplinary Analysis of a Legal Institution. Vol. 3, Parental Authority from the Perspective of International Law and Selected Legal Systems*, Karczewski Dariusz, Słyk Jerzy, Wilczek-Karczewska Magdalena (red.), 2023, Wydawnictwo SWWS, ISBN 9788367811231, s. 511-548 i jego polskojęzyczna wersja: *Władza rodzicielska. Kanada, W: Władza rodzicielska. Interdyscyplinarna analiza instytucji*, Słyk Jerzy, Wilczek-Karczewska Magdalena (red.), Monografie Prawnicze, 2023, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 9788383560007, s. 917-949;

- *The United States of America, W: Parental Authority. Cross-Disciplinary Analysis of a Legal Institution. Vol. 3, Parental Authority from the Perspective of International Law and Selected Legal Systems*, Karczewski Dariusz, Słyk Jerzy, Wilczek-Karczewska Magdalena (red.), 2023, Wydawnictwo SWWS, ISBN 9788367811231, s. 467-509 i jego polskojęzyczna wersja: *Władza rodzicielska. Stany Zjednoczone Ameryki, W: Władza rodzicielska. Interdyscyplinarna analiza instytucji / Słyk Jerzy, Wilczek-Karczewska Magdalena (red.), Monografie Prawnicze, 2023, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 9788383560007, s. 881-913,*

- *Polityka imigracyjna*, W: *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo 1607-2017* / Lewicki Zbigniew (red.), 2017, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375457841, s. 27-40 to opracowanie, które w tej samej wersji ukazało się uprzednio jako *Polityka imigracyjna*, W: *Ameryka. Polityka, prawo, społeczeństwo* / Lewicki Zbigniew (red.), 2014, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375456806, s. 25-37,
- *Pomoc publiczna*, W: *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo 1607-2017* / Lewicki Zbigniew (red.), 2017, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375457841, s. 251-264 to opracowanie, które w tej samej wersji ukazało się jako *Pomoc publiczna*, W: *Ameryka. Polityka, prawo, społeczeństwo* / Lewicki Zbigniew (red.), 2014, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375456806, s. 181-196,
- *System prawny*, W: *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo 1607-2017* / Lewicki Zbigniew (red.), 2017, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375457841, s. 217-228 to opracowanie, które w tej samej wersji ukazało się jako *System prawny*, W: *Ameryka. Polityka, prawo, społeczeństwo* / Lewicki Zbigniew (red.), 2014, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375456806, s. 147-160,
- *System władzy*, W: *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo 1607-2017* / Lewicki Zbigniew (red.), 2017, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375457841, s. 193-215 to opracowanie, które w tej samej wersji ukazało się jako *System władzy*, W: *Ameryka. Polityka, prawo, społeczeństwo* / Lewicki Zbigniew (red.), 2014, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375456806, s. 125-145;
- *Zasady ustrojowe i prawa jednostki*, W: *Ameryka. Instytucje i społeczeństwo 1607-2017*, Lewicki Zbigniew (red.), 2017, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375457841, s. 145 – 161 to opracowanie, które w tej samej wersji ukazało się jako *Zasady ustrojowe i prawa jednostki*, W: *Ameryka. Polityka, prawo, społeczeństwo*, Lewicki Zbigniew (red.), 2014, Oficyna Wydawnicza ASPRA, ISBN 9788375456806, s. 91-107.

W efekcie, na dorobek Habilitanta składa się 37 publikacji, w tym : 4 monografie, 15 rozdziałów w monografiach wieloautorskich oraz 18 artykułów naukowych, przy czym *gros* spośród ostatnich ukazało się w periodyku „Zeszyty Prawnicze” UKSW, zatem macierzystym ośrodku naukowym Autora. Dorobek ten uzupełnia udział Habilitanta w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych przy czym – jak wynika z informacji udostępnionej dla potrzeb niniejszej recenzji – Pan doktor Wojciech

Kwiatkowski w żadnym z nich nie pełnił funkcji kierownika projektu, w dwóch wystąpił zaś w charakterze wykonawcy. W załączniku nr 4 do wniosku Habilitant wskazał ponadto, że uczestniczył w pracach 3 innych zespołów badawczych, w dwóch pełniąc funkcję kierownicze:

- „*Wpływ ofiar przestępstw na proces prawotwórczy w Parlamencie Europejskim na tle rozwiązań obowiązujących w Stanach Zjednoczonych Ameryki*” w projekcie pt. „*Wybrane zagadnienia systemu zapobiegania przestępczości, jej przyczynom i uwarunkowaniom w kontekście prawnoporównawczym*” (umowa nr DSRiN-I-7211-394/18), realizowany na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2018 – 2019, kierownik zadania);
- „*Pilotaż programu wdrażającego ideę sprawiedliwości naprawczej na terenie Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Lublinie*”, realizowany przez Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości (2020 – 2021, zastępca kierownika projektu).

Oceniając dorobek naukowy Habilitanta pod kątem spełniania kryterium, o którym stanowi art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy nie sposób jest pominąć okoliczności, że dorobek naukowy Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego zawiera wyłącznie publikacje poświęcone prawu amerykańskiemu. Zatem mimo tego, że w naukowym *dossier* Habilitanta można wyodrębnić kilka obszarów zainteresowań (postępowanie karne z udziałem przysięgłych; własność nieruchomości; bankowość centralna; kompetencje federalnych i stanowych organów władzy oraz wolności i prawa jednostki), to jednak z punktu widzenia polskiego systemu prawnego i rodzimej jurysprudencji ustalenia badawcze Habilitanta – których jakości nie kwestionuję - z oczywistych względów pozbawione są walorów aplikacyjnych. Brak w dorobku Autora jakiegokolwiek publikacji odnoszącej się - chociażby komparatystycznie - do polskiego systemu ustrojowego i szerzej – polskiego porządku prawnego, sprawia, że nie można mu przypisać różnorodności, co stanowi poważną przeszkodę dla jednoznacznego uznania, że dorobek ów stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny „nauki prawne” w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy.

Istotne zastrzeżenia wywołuje także informacja Habilitanta dotycząca jego aktywności konferencyjnej. W przywołanym już załączniku nr 4 Pan doktor Wojciech Kwiatkowski wskazuje na aktywne uczestnictwo w 13 konferencjach/seminariach, jednak nie podaje żadnych danych, które pozwalałyby jednoznacznie zidentyfikować charakter naukowy tych wydarzeń. W zestawieniu przygotowanym przez Habilitanta brakuje informacji o organizatorach (ośrodki

akademickie, publiczne instytucje naukowe, podmioty niepubliczne) oraz o zasięgu wydarzeń (konferencje lub seminaria międzynarodowe czy ogólnopolskie, cykliczne konferencje naukowe, np. zjazdy katedr i zakładów czy też wydarzenia incydentalne). Co prawda wątpliwości w tym zakresie można zweryfikować na dalszych etapach postępowania habilitacyjnego z bezpośrednim udziałem Habilitanta, niemniej jednak w fazie recenzowania dorobku deficyt wskazanych informacji utrudnia dokonanie rzetelnej oceny wkładu osiągnięć naukowych zainteresowanego w rozwój dyscypliny, w której ubiega się on o stopień doktora habilitowanego.

Reasumując powyższe uwagi stwierdzam, że analiza pozostałego dorobku Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego, udostępnionego dla potrzeb przedmiotowej recenzji, nie potwierdza znacznego wkładu dorobku Habilitanta w rozwój dyscypliny „nauki prawne” w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy, w szczególności ze względu na stosunkowo skromną liczbę publikacji oraz ich tematykę, wskazującą na ograniczony krąg zainteresowań badawczych Habilitanta, jak również wątpliwości odnośnie do charakteru aktywności konferencyjnej.

3. Ocena aktywności naukowej Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy, jednym z warunków uzyskania stopnia doktora habilitowanego jest wykazywanie się przez kandydata do tego stopnia naukowego istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Analiza informacji udostępnionych przez Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego dla potrzeb niniejszej recenzji nie dowodzi spełnienia przez Habilitanta wskazanego wymogu.

Bezspornym jest, że Pan doktor Wojciech Kwiatkowski legitymuje się znaczącym dorobkiem dydaktycznym, o czym świadczy liczba i specyfika prowadzonych przez Habilitanta zajęć dydaktycznych – zarówno w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, jak również w Wyższej Szkole Wymiaru Sprawiedliwości. Jednak aktywność naukowa Habilitanta poza macierzystym Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – kluczowa z punktu widzenia wymogów awansowych – prezentuje się bardzo skromnie. Za taką formę działalności

można uznać jedynie udział w charakterze wykonawcy w projekcie *Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem* finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg, realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. (Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018). Należy jednak zauważyć, że przywołany projekt dotyczył mechanizmów ekonomicznego wsparcia dla sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw, zatem przedmiotowo w znikomym zakresie związany był z działalnością naukową Habilitanta, stanowiącą podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk prawnych. W materiałach udostępnionych dla potrzeb recenzji figuruje ponadto informacja o udziale Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego w inicjatywie badawczej, pt. „*Pilotaż programu wdrażającego ideę sprawiedliwości naprawczej na terenie Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Lublinie*”, realizowanej przez Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości (2020 – 2021). Biorąc pod uwagę okoliczność, że w trakcie realizacji tego projektu Habilitant był zatrudniony w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, pełniąc funkcję Dyrektora Instytutu (październik 2019 – maj 2021), aktywność ta nie może być uznana za spełniającą wymóg określony w art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy. Wykładnia celowościowa tego przepisu, znajdująca potwierdzenie w stanowisku Rady Doskonałości Naukowej¹, prowadzi bowiem do jednoznacznego wniosku, że wskazana aktywność naukowa nie powinna być realizowana w podmiocie, w którym zatrudniona jest osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Z informacji udostępnionych dla potrzeb niniejszej recenzji wynika, że Habilitant nie odbywał staży naukowych w innych uczelniach i instytucjach naukowych, zarówno krajowych jak i zagranicznych. Odnośnie do sfery międzynarodowej, do zaliczenia na poczet aktywności naukowej w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy nie kwalifikują się natomiast - co prawda liczne - kwerendy biblioteczne w USA, Japonii i Malezji, jak również spotkania z przedstawicielami banków rezerwy federalnej USA, czy też wizytacje owych instytucji, o których informuje Habilitant w załączniku do wniosku. W zakresie umiędzynarodowienia działalności naukowej Habilitant nie wskazał innych form aktywności.

¹ Rada Doskonałości Naukowej, *Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego*, s. 14 – 15, file:///C:/Users/Silver/Downloads/Poradnik%20habilitacja.-2.pdf.

Powyższe ustalenia nie pozwalają zatem na stwierdzenie, że Pan doktor Wojciech Kwiatkowski wykazywał się istotną aktywnością naukową w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy.

III. Konkluzje recenzji

Po zapoznaniu się z monografią wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego, a także z jego pozostałym dorobkiem publikacyjnym oraz innymi formami aktywności naukowej, stwierdzam, że monografia autorstwa Habilitanta, pt. „Geneza i praktyka instytucji przysięgłych w amerykańskim procesie cywilnym, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2024, ss. 387 (ISBN 978-83-8281-519-1) - mimo zastrzeżeń zgłoszonych w recenzji – spełnia podstawowe wymagania ustawowe, pozwalające na uznanie jej za znaczny wkład w rozwój dyscypliny „nauki prawne”. Pozostały dorobek naukowy Pana doktora Wojciecha Kwiatkowskiego nie stanowi istotnego wkładu w rozwój nauki prawa, natomiast aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni lub w instytucji naukowej nie może być uznana za istotną w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy. Tym samym, **zarówno dorobek naukowy Habilitanta, jak i jego aktywność naukowa nie spełniają przesłanek wymaganych ustawowo do nadania Panu doktorowi Wojciechowi Kwiatkowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.**

Sławomir Patyra

